

РЕШЕНИЕ

№ 4220

гр. София, 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 21.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **7526** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във връзка с чл. 29, ал. 5 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия- ЗДРДОПБГДСРСБНА. Образувано е по жалба на Е. Х. Г., срещу Решение №2-1224 от 26.02.2018г., на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (КРДОПБГДСРСБНА), с което е установена и обявена принадлежността му към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, в качеството на секретен сътрудник на ДС- агент в структурите на ДС по линия на В..

Настоящото дело е образувано, след като с Решение № 8650/15.07.2021г. по адм.дело № 10874/2020г., Трето отделение на ВАС е отменено Решение №4205 от 27.07.2020г. постановено по адм.дело № 4826/2018г. по описа на АССГ и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда.

В жалбата са изложени доводи за нарушение на закона. Твърди се от жалбоподателя, че не е бил сътрудник на Държавна сигурност и /или разузнавателните служби на БНА, като излага, че никога не се е съгласявал да бъде секретен сътрудник – агент към ДС. В жалбата се твърди, че решението е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон при неизяснена фактическа обстановка и липса на

доказателства. Излага, че обжалваното решение не се съдържа всички реквизити, като акцентира върху наличието само на две имена на ръководителя на проучваното лице, което представлява нарушение на изискването на чл.29, ал.2,т.2 от ЗДРОПБГДСРСБНА за задължителните реквизити на административния акт при обявяване на принадлежност на лица, претендира разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен се представлява от адв. Б.. Освен депозираните подробни писмени бележки излага, че в решението не се съдържат всички реквизити, като акцентира върху наличието само на две имена на ръководителя на проучваното лице. Моли, съдът да постанови решение, с което да се уважи жалбата, като се отмени оспорения акт.

Ответникът-КРДОПБГДСРСБНА, чрез процесуалния си представител юрк.Т., счита жалбата за неоснователна, а процесния акт за законосъобразен. Поддържа становището изразено в хода на съдебното производство, като по делото са депозираните подробни писмени бележки. По същество е изложено писмено становище по наведените обстоятелства, досежно нарушение на чл.29, ал.2,т.2 от ЗДРОПБГДСРСБНА за задължителните реквизити на административния акт при обявяване на принадлежност на лица. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно уведомен не се явява и не взема становище.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С писмо вх.№5760/05.06.2017г. на СД“Квалифицирана информация на ДА“НС“, е изпратен списък до Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, за извършване на проверка в архивните масиви на Комисията за служители от [фирма]. Съгласие за проверка по реда на чл.27 от ЗКРДОПБГДСРСБНА е депозирано от жалбоподателят Е. Х. Г. и е приложено по делото./л.13/В списъка под №76530/стр. 14 копие от регистрационен дневник/е посочено името на жалбоподателя Е. Х. Г. с месторабота ВТО“К.“. По делото са приложени два броя картон обр. 4, картон обр.6 и регистрационен дневник оформени съгласно Инstrukция №1-20 от 20.01.1978г. за оперативния отчет на Държавна сигурност на Министерство на вътрешните работи.

С Протокол №08 от 26.02.2018г. е отразено заседанието на комисията и обсъждане на проект на решение за обявяване принадлежността към Държавна сигурност на лицата по чл.27 ал.2 от ЗДРОПБГДСРСБНА.

С Решение № 2-1224 от 26.02.2018г. на Комисията (стр. 31 и сл. от делото) е установена и обявена принадлежността на Е. Х. Г. към органите на Държавна сигурност. В решението е посочено, че Е. Г., с дата и място на раждане 08.06.1954г., гр.С. е вербуван от о.р.П. С. на 18.12.1985г., регистриран е на

04.01.1986г., като агент и е бил ръководен от последния. Жалбоподателят е осъществявал сътрудничество в структурите на ДС, В. управление IX-III и IV-III-III в качеството на секретен сътрудник – агент с псевдоним „Д.“. Документите въз основа на които е установена принадлежността към органите по чл.1 съобразно решението са рег.дневник, картони обр.4-2 бр. и обр.6, писмо вх.№2185/08.05.1990г. за унищожаване с протокол №346 от 28.02.1990г. личното и работно дело на агент „Д.“.

Срещу Решение № 2-1224 от 26.02.2018г. на Комисията е депозирана жалба до АССГ, във връзка с което е и настоящото производство.

По делото е приета и приложена цялата административна преписка, свързана с обжалвания административен акт, както и представените в хода на делото от страните допълнителни писмени доказателства.

В съдебно заседание от 05.03.2019г. процесуалният представител на жалбоподателят адв.Б. е поискал да се открие производство по оспорване истинността на приложените по делото два броя картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник (лист 14-18 от а.д.№ 4826/18г.), като в същото съдебно заседание с протоколно определение от 05.03.2019г. е открито производство по оспорване на посочените документи по реда на чл.193 от ГПК. По повод оспорването е допусната съдебно-графологична експертиза. Същата е приета в о.с.з. на 30.06.2020г., като заключението на вещото лице не е оспорено от страните.

При новото разглеждане на делото съдът е указал на страните да представят доказателства и да дадат становище относно соченото от жалбоподателя нарушение на чл.29, ал.2, т.2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА за задължителните реквизити на административния акт при обявяване на принадлежност на лица. По делото не са представени от страните и събрани нови доказателства.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

С жалбата се оспорва се Решение №2-1224 от 26.02.2018г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия от надлежна страна.

Жалбата е процесуално допустима и депозирана в срок. Решението е връчено на жалбоподателят на 12.04.2018г., а жалбата е депозирана чрез Комисията до АССГ на 26.04.2018г.

Разгледана по същество и след проверка на оспорения административен акт по реда на чл. 168 от АПК на основанията, предвидени в чл. 146 от АПК, жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК Съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на

оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК – дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, дали са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, дали е налице противоречие с материалния закон и дали не противоречи на целта на закона.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган – КРДОПБГДСРСБНА. Решението е подписано от всички присъствали на заседанието членове на комисията, при наличие на изискуемия кворум. Решението съдържа и реквизитите по чл. 29, ал. 2, т. 2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Съдът констатира, че при издаването на оспореното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Установяването на принадлежност към органите по чл. 1 от Закона се извършва въз основа на документи, съдържащи се в информационни фондове, съгласно чл. 25 от Закона без участието на лицето.

Решението е постановено в съответствие на материалния закон.

Принадлежността на жалбоподателят към органите по чл. 1 от Закона е обявена в качеството му на агент, т.е. секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на Закона. Съгласно чл. 25, ал. 1 от Закона Принадлежност към органите по чл. 1 се установява въз основа на документи, съдържащи се в информационните фондове, като за секретен сътрудник това са: собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители. Изброените документи са от кръга на посочените в чл. 25, т. 3 на ЗДРДОПБГДСРСБНА и носят достатъчно информация, за да може да се направи изводът, че оспорваният е бил регистриран като секретен сътрудник – агент.

От протокола от заседанието проведено на 26.02.2018г. на Комисията (стр. 21-22), е видно че за Е. Х. Г. с дата и място на раждане 08.06.1954г., гр. С. са налице следните документи: рег. Дневник – 2бр.; картони – обр.4 – 2 бр. и обр.6 – 1 бр.; протокол вх. № 346/28.02.1990г. за унищожаване личното и работно дело на агент „Д.“.

За обявяването на принадлежността на жалбоподателят Е. Г., към органите на Държавна сигурност, са гласували всички пет члена на Комисията, присъствали на заседанието./л.24 от а.д. № 4826/18г./

Съдът счита, че на базата на така представените документи, безспорно е доказано обстоятелството, че Е. Х. Г. ,като агент на ДС, се явява секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. В действията си по проверка и обнародване на събраната информация, административният орган действа при условията на обвързана компетентност, без възможност за избор и свободна преценка

между два и повече нормативно допустими правни резултата. Анализът на чл. 25 от закона сочи, че изброените в него документи е алтернативно, а не кумулативно. Наличието на който и да е тях/картони обр. 4 – 2 бр. и обр.6 – 1бр./ е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на ЗДРДОПБГДСРСБНА.Наличието на някой от документите по чл. 25 от закона е достатъчно за обявяване на принадлежност, дори да не е доказана каквато и съпричастност на лицето към бившите специални служби.Съгласно §1, т.1 от допълнителните разпоредби на ЗДРДОПБГДСРСБНА "документ" е всяка записана информация независимо от материалния ѝ носител, включително информацията в автоматизирани и комплексни информационни системи и бази данни.

Видно от приложената по делото Инструкция № I-20 от 20.01.1978 г. за оперативния отчет на Държавна сигурност на Министерството на вътрешните работи,съгласно същата за секретните сътрудници е създаван оперативен отчет,образувани са лично и работно дело, а за делата им е воден общ регистър, в който регистрирането става по установения ред, като секретните сътрудници са имали индивидуални регистрационни номера, които не се повтарят.За всички секретни сътрудници е воден централизиран отчет, а за организирането му са водени справочни картотеки № 4 и № 5 и статистическа картотека №6 при спазване на съответните правила.Законодателят е постановил,че само наличието на посочените в чл. 25 от закона документи е достатъчно за обявяване на принадлежността на едно лице към специалните служби на НРБ.В случая макар от страна на жалбоподателя да липсва подписана декларация за сътрудничество,както и каквито и да било доклади, докладни записки и други подобни писмени документи, доказващи неговата съпричастност към дейността на секретните служби,то самото съставяне на картони обр.4 и обр.6, вписването им в регистрационния дневник и образуването на лично дело, без значение дали същото в последствие е било унищожено/както е в настоящият случай/е достатъчно за обявяване и установяване на принадлежността на господин Г. към органите на специалните служби.

Недоказано се оказва оспорването от жалбоподателя на приложените по делото два броя картон обр. 4, картон обр. 6 и регистрационен дневник в откритото производство по реда на чл. 193, ал. 3 от ГПК,вр. с § 2 от ДР на ДОПК.С формална доказателствена сила се ползва всеки подписан документ, независимо от това дали е свидетелстващ или диспозитивен. Тази формална доказателствена сила може да бъде преодоляна, само като се докаже неавтентичността на документа. Доказателствената тежест се носи от страната, която оспорва истинността на документа, аргумент от презумпцията за истинност на подписания документ – чл.193, ал.3 ГПК. Оспорването на доказателствената стойност на документа може да бъде насочено както срещу неговата формална доказателствена сила, така и срещу неговата материална доказателствена сила. Формалната сила на документа независимо дали е официален или частен документ се отнася единствено относно факта на писменото изявление и неговото авторство. Когато документът е диспозитивен независимо дали е частен или официален единственият способ да се оспори неговата истинност е да се заяви, че той е неавтентичен т.е. че е подправен, тъй като диспозитивните документи имат само формална доказателствена сила.При свидетелстващите документи независимо дали са официални или частни е налице и материална доказателствена сила т.е. при

оспорване на истинността на свидетелстващи документи може да се опровергава формалната сила на документите т.е. тяхната автентичност, но може да се опровергава верността им т.е. съдържанието на документа, като се твърди, че удостовереното в документа не отговаря на действителното фактическо положение.

Неоснователно е твърдението за незаконосъобразност на процесното решение поради нарушение на изискванията на чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона, поради непосочване на трите имена на ръководилия лицето служител - о.р. П. С..

В конкретния случай Комисията е констатирала, че в съхраняваните по закон документи, установяващи принадлежността на Е. Х. Г. (рег.дневник, картони обр.4-2 бр., картон обр.6 и писмо вх. № 2185/08.05.1990 г.) липсват данни за три имена на вербувалия и ръководилия лицето щатен служител на ДС, поради което в реквизитите на решението на Комисията по чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона са попълнени данните, такива каквито се съдържат в наличните архивни документи. Комисията е орган, със строго разписани компетенции, който действа в условията на обвързана компетентност и е задължен да се произнася само на база на документи по смисъла на §1, т. 1 от ДР на закона, предадени от органите по чл. 16 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, без да може да събира други доказателства. Решението, с което се установява и обявява принадлежността на лица към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия има нормативно установено съдържание, което включва минималния обем информация за лицата и извършваната от тях дейност, като в решението се излагат единствено фактите, намерени за проверяваните лица (в този смисъл Решение № 6586/10.05.2012г. на ВАС).

Именно разпоредбите на специалния закон не дават възможност на Комисията да събира доказателства /както гласни, така и писмени/, в това число относно трите имена на оперативните работници, в случаите, когато в документите за конкретното лице не се съдържат такива данни.

При наличието на документи от вида на предвидените в чл. 25, т. 3 ЗДРДОПБГДСРСБНА, Комисията има задължение да издаде решение, с което да установи принадлежността на лицето към органите на Държавна сигурност или разузнавателните служби на Българската народна армия, без да извършва оценка на дейността и без възможност да не се произнесе, в случай, че в документите липсват трите имена на вербувалия и ръководилия сътрудника, /в този смисъл Решение № 241/13.01.2022г. по а.д. № 4268/2020 г./.

Решението на Комисията съдържа необходимите реквизити, посочени в чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона, поради което съдът счита за неоснователни изложените от жалбоподателя доводи за допуснати нарушения.

На следващо място следва да се посочи, че правомощието на КРДОПБГДСРСБНА по чл. 4 от ЗДРДОПБГДСРСБН е ограничено само до установяване, т. е. констатиране принадлежността на лицата по чл. 3 към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, от където и следва, че липсва законово вменено задължение на органа да изследва: дали има провеждане

на реална (активна) агентурна дейност от лицето; дали същото е вписано в картотеката и в регистрационните дневници без негово съгласие; дали лицето е реализирало дадена дейност. При действащия закон КРДОПБГДСРСБНА е длъжна да обяви принадлежност към органите по чл. 1 от закона при установена регистрация. С решение № 14/2011 г. КС е отхвърлил искането на тричленен състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на чл. 25, т. 3 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 19 декември 2006 г., последно изменен, ДВ, бр. 48 от 24 юни 2011 г.) в частта "документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители". Също по повод на противоречива съдебна практика е било образувано и тълк.дело № 2/2014г на ВАС, приключило с ТР № 1/03.02.2015г., с което е отклонено искането на омбудсмана на Република България до Общото събрание на колегиите на Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по въпроса: "Следва ли Комисията при установяването и обявяването на принадлежност на едно лице към органите по чл. 1 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да проучва, анализира и оценява издирените и събрани документи и задължена ли е при наличието на някой/някои от посочените в разпоредбата на чл. 25 от закона документи да обяви принадлежността на лицето към органите по чл. 1".

Следва да се отбележи, че при проверка за принадлежност към ДС и разузнавателните служби на Българската народна армия комисията извършва проверка в централизиран архив на документите на органите по чл. 1 от закона, като за целта органите по чл.16 от закона са длъжни да окомплектоват и предадат на комисията архивните дела. Съхраняваните в централизирания архив на комисията документи, въз основа на които се установява принадлежност на лицата към специалните служби, са публични.

Горното обуславя неоснователност на доводите, развити в жалбата и в писмените бележки и становище на жалбоподателя в насока, че административният орган използвал недостоверни данни.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, съобразено с материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона, поради което, подадената жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изхода на спора, направеното своевременно искане от ответната страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно.

Такова следва да му се присъди в размер на 100,00 лв., определено по реда на чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. с чл.37, ал.1 ЗПП, във вр. с чл.78, ал.8 ГПК, вр. с чл.144 АПК.

Така мотивиран, Административен съд София-град,III-то отделение, 60 състав:

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Х. Г. от [населено място],чрез адв. Б. със съдебен адрес: [населено място], [улица] срещу Решение №2-1224 от 26.02.2018г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, с което е установена и обявена неговата принадлежност към органите на Държавна сигурност.

ОСЪЖДА Е. Х. Г. от [населено място],[ЕГН],с адрес [населено място], да заплати по сметка на КРДОПБГДСРСБНА сума в размер на 100,00 лв./сто лева/,представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: